

Iisalmen pitäjä 1840-luvulla

Kuntaraja (2010)
Karttopohja: © Maanmittauslaitos, julkaisulupa nro 173/MML/10

Formulaire

Suomen maanmittareille
ohje piirtää ja värittää karttoja.

Suomen Keisarikunnan Pää Maanmittaus Konttorin
jyväskylän 1824

Maantieteelliset kartoitukset olivat olleet lähes pysähdyksissä autonoman ajan ensi vuosikymmenet, kunnes vuonna 1840 alettiin suunnitella Suomen uutta yleiskarttaa. Yleiskartan pohjaksi laadittiin vuosina 1841-1855 kartat noin 360 pitäjästä mittakaavaan 1:20 000. Uusi pitäjänkartasto oli selkeä parannus aikaisempaan 1700-luvun pitäjänkartastoon verrattuna, sillä isojakotoimitusten vuoksi oli olemassa jo runsaasti uutta karttojen pohja-aineistoa. Pitäjänkartastoa ylläpidettiin 1800-luvun lopulle saakka piirtämällä tai liimaamalla vanhan kartan päälle uusia tietä, maanomistuksessa tapahtuneita muutoksia jne., ja pitäjänkarttoille saattoi taten ilmestyä esim. rautatienlinjat. Pitäjätin yhdelle rullakartalle piirretyt kartat leikattiin 1940- ja 1950-luvulla peruskartan lehtijakoon ja lehdet liimattiin alustapaperille. Pitäjänkartan lehdet löytyvät Kansallisarkiston kokoelmista suunnitteen peruskartan mukaisessa lehtijakossa.

Emäkirkko – Moderkyrka	Pelto – Åker	Järvi – Sjö	Hopeamalmio – Silfvermalm
Kappeli – Kapell och Anex	Niitty – Äng	Joki – Åa	Kuparimalmio – Kopparmalm
Kuninkaankartano ja Säteri – Kungsgård och Säteri	Uudispelto – Åker Upodlingsmark	Kivisilta – Bro af Sten	Rautamalmio – Jernmalm
Kartano – Bebyggda Gårdar	Uudisniitty – Ång Upodlingsmark	Nostosilta – Vindbrugga	Muinaisraunio – Ruin
Kylä – By	Uudisniitty – Ång Upodlingsmark	Lautta – Färja	Neljänestolppa – Fjerdelsstolpe
Yksittäistalo – Enstaka Hemman	Kangas ja Hickaharju – Moar och Sandäsar	Tulva-alue – Översvämning	Lehtimetsä – Löfskog
Talo – Hemman	Korpi – Skogbevätt Mässa	Koski – Full	Havumetsä – Barrskog
Torppa – Torp	Avosuo – Plack Mässa	Mylly – Mjöl Qvarn	Yleinen maantie – Allm. Landsväg
Talon nro 10 tiluksia	Kuusuvaltainen suo – Grankärr	Saha – Säg Qvarn	Pitäjäntie – Sockneväg
Rautaruukki – Jern Bruk	Kaskimaa – Svedjemark	Puusilta – Bro af Träd	Kylätie – Byaväg
Lasiruukki – Glas Bruk	Mäki, Avokallio – Berg	Puro – Bäck	Yleinen talvitie – Allm. Winternväg
Manufaktuuri, Tehdas – Manufacturverk		Joki, puro – Rännil	Valtakunnan raja – Riksgräns
Pappila – Prästgård		Tuulimylly – Wäderqvarn	Lääninraja – Länegräns
Kestiekivari – Gästgäfvaregård		Lähde – Källa	Kihlakunnan raja – Häradsgräns
			Pitäjänraja – Socknegräns
			Kyläraja – Byagräns

Iisalmen Pitäjän

Kartoitusvuosi: 1844 – 46, täydennetty 1890

Alkuperäinen Kartta: Kansallisarkisto

Mittakaava: 1 : 20 000

Kartan koko: n. 25 % pienennys alkuperäiseen

15² v. Virastamäärä kestiekivari-kestiekivarin

Virsta on vanha slaavilainen lausuma

- Ruotsin virsta 2672 m
- Venäjän virsta 1066 m
- Suomen virsta 1069 m

Karttoittajat: Waramaanmittarit P. G. Hynen, T. E. Härtman, G. Thilen

Tulkinta: Heikki Rantatupa, Matti Pehkonen

Painopaikka: Painotalo Seiska Oy

Painoika: v. 2010

Karttanumero: 1844-30